

Remissvar

Till Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
maria.wikhall@regeringskansliet.se
Dnr A2021/01723
Vår referens: Mikael Klein
mikael.klein@wiljagruppen.se

Stockholm 2021-10-13

Yttrande över promemorian Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, Ds 2021:27

Misa AB har tacksamt mottagit promemorian som egen remissinstans och vi avger här våra synpunkter.

Vi tillstyrker promemorians förslag om en fortsatt reformering av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten med inriktning att fler aktörer ska kunna erbjuda tjänster kring rustning, matchning och förmedling. Vi vill här framför allt lyfta fyra principiellt viktiga frågor som vi ser som avgörande för den fortsatta reformeringen:

- **Säkerställande av kvalitet hos fristående aktörer**
- **Ersättningssystem behöver inkludera arbetssökande med omfattande behov**
- **Långvariga stöd för ett hållbart arbetsliv för varaktiga behov**
- **Uppföljning av stöden på individnivå för kvalitet och träffsäkerhet**

Alla människor kan arbeta om de får rätt stöd på vägen till arbete och på själva arbetsplatsen, även personer med stora funktionsnedsättningar. Historien har lärt oss att institutioner och skyddade verkstäder skapar stora problem. Riktiga arbetsuppgifter i det ordinarie arbetslivet får människor att växa. Alla vill vara delaktiga i ett sammanhang och göra nytta. För vissa kan vägen till arbete vara mycket lång, men varje steg i rätt riktning är en framgång både för den enskilde och för samhället. För en långsiktigt hållbar utveckling av samhället, krävs att allas

arbetsförmåga tas tillvara bättre än idag. Utanförskap och stigmatisering är samhällsekonomiskt mycket kostsamt. Kvalitativa och målinriktade stödinsatser är tvärtom lönsamma, både för den enskilde och för samhället.

Inom Misa har vi över 25 års erfarenhet av att stötta personer som står långt från arbetsmarknaden till jobb. Vi ger alltid individuellt utformade stöd som utgår från den enskildes intressen och förmågor och arbetar med ständig metodutveckling för att nå bästa resultat och upprätthålla kvalitet i våra insatser. Våra deltagare har stora behov och har ofta rätt till stödinsatser enligt LSS eller Socialtjänstlagen, vissa anvisas också från Arbetsförmedlingen. Genom åren har vi stöttat tusentals deltagare till arbete och samarbetar med en bredd av arbetsgivare inom olika branscher och yrken.

Säkerställande av kvalitet hos fristående aktörer

Personer med funktionsnedsättning är den grupp som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden och sysselsättningsgraden är alltför låg. Forskning och internationella erfarenheter pekar på viktiga framgångsfaktorer för att få och behålla ett jobb. En tydlig framgångsfaktor är den arbetssökandes egna intressen och styrkor för individuellt utformade stöd. En annan framgångsfaktor är en hög grad av specialisering hos de aktörer som ska stötta till arbete. Olika funktionsnedsättningar skapar helt olika behov och det krävs ibland helt andra stödinsatser än för arbetssökande utan funktionsnedsättning. För personer med intellektuell eller kognitiv funktionsnedsättning är det viktigt att stödinsatserna utformas för att tillvarata och utveckla individens egna resurser, i syfte att målinriktat successivt förstärka den egna kraften. Här blir kontinuitet och personlig anknytning viktigt för den arbetssökande.

Vi ser mycket positivt på promemorians ambition att säkerställa och stimulera kvalitet i tjänsterna från olika aktörer, där målgruppskännedom, evidensbaserad metodik och individuellt utformade stöd blir viktiga kvalitetsparametrar, som emellertid också behöver speglas i ersättningssystemen.

Ersättningssystem behöver inkludera arbetssökande med omfattande behov

Behovet av stöd varierar kraftigt mellan olika arbetssökande. Stödinsatsernas utformning blir därmed också resurskrävande i olika grad. Det är viktigt att inte blunda för att de som står längst från arbetsmarknaden kräver relativt stora resurser för att komma i

jobb/utbildning eller för att stegvis närma sig arbetsmarknaden. För arbets sökande som också har stödinsatser genom LSS eller SoL tillkommer det faktum att de arbetsmarknadspolitiska stödinsatserna behöver koordineras med övriga stöd för att överhuvudtaget nå framgång. Detta behöver beaktas i ersättningssystemen för utförare som tar sig an den specifika målgruppen. Överhuvudtaget måste ersättningssystemen utformas för att tillmötesgå de starkt varierande behov som olika arbets sökande har. Den arbetsmarknadspolitiska bedömningen är en nyckelfaktor för att säkerställa en hög grad av träffsäkerhet i de myndighetsbeslut som måste fattas om vilka arbets sökande som ska få tillgång till extra stöd och i vilken omfattning. Arbetsförmedlingens funktionshinderskodning ger idag alltför begränsad information om det individuella stödbehovet. Andra parametrar, exempelvis tid i arbetslöshet eller bristande kunskaper i svenska språket, är andra viktiga faktorer, men ger var för sig inte heller någon träffsäker bild av det individuella stödbehovet.

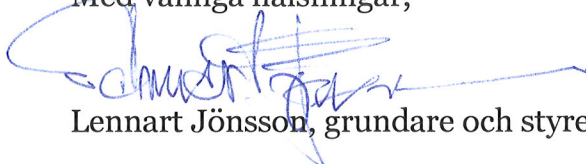
Långvariga stöd för ett hållbart arbetsliv för varaktiga behov

När människor väl kommer till anställning, har vi idag begränsade möjligheter att fortsätta ge stöd, varken till den anställda eller till arbetsgivaren, även när vi ser att det kan behövas. Ett långsiktigt hållbart arbetsliv kräver ibland tillgång till långvarigt eller återkommande stöd. Arbetsituation eller livssituation kan förändras som påverkar den enskildes förutsättningar att behålla och göra ett bra jobb eller möjligheten att byta jobb. För en långsiktig hållbarhet, behöver stödinsatser kunna ges under en stor del eller i vissa fall hela yrkeslivet för de som har varaktiga behov.

Uppföljning av stöden på individnivå för kvalitet och träffsäkerhet

De arbetsmarknadspolitiska stöden till personer med funktionsnedsättning måste säkerställas att de kommer målgruppen till del. Det finns också ett behov av att kunna följa upp, utvärdera och utveckla olika stödinsatser för att säkerställa kvalitet, träffsäkerhet och resultat. Vi ser ett behov av att alla typer av offentligt finansierade stöd följs upp på individnivå, inte enbart de stöd som tillhandahålls genom LOV eller LOU.

Med vänliga hälsningar,

Lennart Jönsson, grundare och styrelseordförande i Misa AB

